

تاریخ تصویب	۱۳۷۸/۲/۲۵
مرجع تصویب	شورای عالی اداری

آیین نامه ساماندهی متکدیان

در این زمینه به دو مصوبه و قانون اشاره می شود

الف : آیین نامه ساماندهی متکدیان

شورای عالی اداری در هشتاد و دومین جلسه خود در مورخ ۱۳۷۸/۲/۲۵ آیین نامه ساماندهی افراد بی خانمان و ولگرد و متکدی را به تصویب رسانده و طی نامه شماره ۷۰/۶۰۳۷ مورخ ۱۳۸۷/۳/۲۵ ابلاغ کرده است که متن آن به شرح ذیل می باشد:

ماده ۱: تعاریف و اصطلاحات به کار رفته در این مصوبه به قرار زیر است:

الف - مجتمع اردوگاهی: محلی است که زیر نظر فرمانداری در شهرهای بزرگ تشکیل می شود و مسؤولیت نگاهداری موقت، شناسایی وضعیت، گروه بندی و تعیین تکلیف افراد موضوع این مصوبه را به عهده دارد.

ب - افراد مشمول مصوبه، عبارتند از افراد معلول و ناتوان (اعم از جسمی و ذهنی) بی سرپرست مجهول الهویه، در راه مانده، گمشده، متواری، افراد نیازمند غیر حرفه ای، متکدیان و ولگردان حرفه ای.

ج - شهرهای بزرگ: شهرهایی که مطابق آخرین سرشماری مرکز آمار ایران بیش از پانصد هزار نفر جمعیت داشته باشد.

تبصره: شهرهایی که طبق سرشماری یاد شده بین ۲۰۰ تا ۵۰۰ هزار نفر جمعیت دارند با نظر استاندار و حسب شرایط محلی مشمول این تعریف خواهند بود.

ماده ۲: در هر یک از شهرهای بزرگ، نسبت به ایجاد مجتمع اردوگاهی اقدام خواهد شد و سازمانهای مسؤول (دادگسری استان، نیروی انتظامی، سازمان بهزیستی، کمیته امداد امام خمینی (ره)، اداره کار و

امور اجتماعی و شهرداری) نماینده تام الاختیار خود را به مجتمع های مزبور برای انجام وظایف دستگاه متبوع معرفی خواهند کرد.

تبصره: تامین محل و امکانات و تجهیزات اولیه مورد نیاز اردوگاه از طریق شهرداری صورت خواهد گرفت و در صورت ضرورت به تشخیص استاندار، از سایر امکانات و اعتبارات استان نیز استفاده خواهد شد. اعتبارات مورد نیاز مجتمع های اردوگاهی از محل بودجه عمومی و کمک های مردمی تامین خواهد شد.

ماده ۳: شهرداری موظف است نسبت به شناسایی و جمع آوری و تحویل افراد موضوع این مصوبه به مجتمع اردوگاهی اقدام نمایند. نیروی انتظامی در این مورد همکاری لازم را با شهرداری به عمل خواهد آورد.

ماده ۴: مسؤول مجتمع اردوگاهی توسط فرماندار تعیین می شود. مجتمع اردوگاهی مکلف است پس از تحویل گرفتن افراد موضوع این مصوبه، نسبت به نگهداری موقت، شناسایی وضعیت و طبقه بندی آنها در یکی از گروههای زیر اقدام نمایند:

الف - افراد متهم به ارتکاب جرم، اعم از متکدیان و ولگردان حرفه ای.

ب - افراد بی سرپرست و مجهول الهویه

ج - افراد گمشده در راه مانده و متواری

د - افراد معلول و ناتوان (اعم از جسمی و ذهنی)

ه - افراد نیازمند غیر حرفه ای

چنانچه صدور قرار یا رای قضایی برای هر یک از افراد موضوع این مصوبه ضرورت داشته باشد، مسوولیت امر بر عهده دادگستری استان (دادگاه) است. دادگستری استان می تواند نسبت به تعیین قاضی مستقر در مجتمع اردوگای به منظور تسریع در رسیدگی اقدام نماید.

ماده ۶: سازمان بهزیستی موظف است افراد بی سرپرست، ناتوان و معلول و سالمندان نیازمند را تحویل بگیرد و در اماکن مناسب نگهداری نماید و تحت آموزش قرار دهد. همچنین پوشش های حمایتی لازم

را تا ایجاد شرایط و زمینه مناسب برای بازگشت آنان به زندگی عادی ایجاد نماید.

ماده ۷: کمیته امداد خمینی (ره) موظف است ضمن هماهنگی با مسؤول مجتمع اردوگاهی، پوشش حمایتی و هدایتی لازم را برای افراد نیازمند، گمشده، متوری و درمانده برقرار کند و شرایط و زمینه بازگشت آنان به زندگی عادی را فراهم نماید.

ماده ۸: وزارت کار و امور اجتماعی موظف است افراد مستعد و دارای توان کار موضوع این مصوبه را که از طرف مجتمع اردوگاهی و یا کمیته امداد امام (ره)، بهزیستی و سازمان زندانها و اقدامات تامینی و تربیتی معرفی می گردند، به طور رایگان تحت پوشش آموزش های فنی و حرفه ای مناسب قرار دهد و جهت تامین اشتغال متکدیانی که دوره های مربوط را طی نموده اند، برنامه ریزیهای اجرایی لازم را از طریق مراکز کاریابی و صندوق فرصت های شغلی به عمل آورد.

ماده ۹: افراد موضوع این مصوبه در صورتی که پس از انجام اقدامات پیش بینی شده در موارد (۶ و ۷ و ۸) به تکدی پردازند، پس از جمع آوری به عنوان متهم جهت تعیین تکلیف در اختیار مراجع قضائی قرار خواهند گرفت.

ماده ۱۰: وزارت کشور موظف است نظام آماری متمرکز ثبت و دستیابی بهنگام به سوابق متکدیان را ایجاد و تصدی نماید. نیروی انتظامی و دیگر دستگاههای مسؤول موظفند اطلاعات مورد نیاز وزارت کشور را براساس ضوابطی که آن وزارتخانه ابلاغ می نماید، در اختیار وزارت کشور قرار دهند.

ماده ۱۱: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران موظف است به منظور توجیه و آشنایی جامعه با تبعات مختلف تکدی و جلب مشارکت مردم در مبارزه با این پدیده و نیز معرفی تجربه های موفق مردمی، برنامه ریزی و اقدامات لازم را انجام دهد.

ماده ۱۲: سازمان برنامه و بودجه موظف است برای تامین اعتبارات مورد نیاز اجرای طرح، اقدام لازم به عمل آورد.

ماده ۱۳: به منظور پیگیری، ایجاد هماهنگی و نظارت بر اجرای این مصوبه، ستادی در هر استان با مسؤولیت معاون سیاسی - امنیتی استاندار و عضویت فرماندار شهرستان محل استقرار مجتمع، رئیس سازمان برنامه و بودجه، شهردار مرکز استان، مدیر کل کار و امور اجتماعی، رئیس مرکز صدا و سیما،

فرمانده نیروی انتظامی منطقه، مدیر کل بهزیستی، سرپرست کمیته امداد امام خمینی (ره) و رئیس دادگسرای استان تشکیل می گردد. تصمیمات ستاد بعد از تایید استاندار برای دستگاههای اجرایی مربوط لازم الاجرا است.

تبصره: ستاد فعالیت موسسات خیریه و کمک های مردمی را با محوریت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی، به منظور عدم پرداخت مستقیم به متکدیان، ساماندهی نموده در راستای پیشگیری از این ناهنجاری اجتماعی اقدام تبلیغی و ارشادی لازم را برنامه ریزی خواهد نمود.

ماده ۱۴: وظایف دستگاهها در مبارزه با تکدی و رسیدگی به افراد موضوع این مصوبه در سایر شهرها به ترتیبی است که در این مصوبه تعیین شده است و صرفا انجام وظایف مقرر در مورد مجتمع ورودگاهی بر عهده مجتمع نزدیکترین شهر بزرگ استان است.

ماده ۱۵: وزارت کشور مسؤول اجرای این مصوبه است و گزارشهای لازم را در دوره های زمانی شش ماهه به هیات وزیران و دبیرخانه شورای عالی اداری ارائه خواهد نمود.

ب - قانون مجازات اسلامی در زمینه تکدی

در مواد ۷۱۲ و ۷۱۳ قانون مجازات اسلامی نیز در مورد تکدی آمده است :

ماده ۷۱۲: هر کس تکدی یا کلاشی را پیشه خود قرار داده باشد و از این راه امرار معاش نماید یا ولگردی نماید به حبس از یک تا سه ماه محکوم خواهد شد و چنانچه با وجود توان مالی مرتکب عمل فوق شود علاوه بر مجازات مذکور کلیه اموالی که از طریق تکدی و کلاشی به دست آورده است مصادره خواهد شد.

ماده ۷۱۳: هر کس طفل صغیر یا غیر رشیدی را وسیله تکدی قرار دهد یا افرادی را به این امر بگمارد به سه ماه تا دو سال حبس و استرداد کلیه اموالی که از طریق مذکور به دست آورده است محکوم خواهد شد.